

Bedre hjælp til at komme i arbejde

Psykisk sygdom er en enkeltbillet ud af arbejdsmarkedet for alt for mange mennesker. Sådan bør det ikke være. Mange kommuner har stor succes med metoden IPS til at hjælpe mennesker med psykisk sygdom i arbejde. Metoden virker – også overfor meget syge mennesker. Det er en ekstremt vigtig hjælp til den enkelte, og det giver kommunen en stor besparelse.

Forslag

Bedre Psykiatri foreslår, at kommunen indfører metoden IPS – Individuelt Planlagt job med Støtte. Med metoden får mennesker med psykisk sygdom et individuelt forløb i tæt samspil mellem psykiatrien og jobcentret.

- Alle mennesker med psykisk sygdom skal have tilbudt et IPS-forløb.
- Tilbuddet kræver uddannelse af IPS-konsulenter i kommunerne og styrkelse af samarbejdet mellem jobcentre og kommunerne.
- Ikke alle med psykisk sygdom kan arbejde eller starte uddannelse. Og selvom IPS-metoden er veldokumenteret – også for mennesker med alvorlig sygdom – skal det stadig være frivilligt.

Derfor er det vigtigt

Arbejde og uddannelse er både et mål og et middel for mennesker med psykisk sygdom.

- De fleste med psykisk sygdom vil ligesom alle andre gerne være en aktiv del af samfundet med indkomst, struktur og social kontakt.
- Job og uddannelse kan være en vigtig del af arbejdet med at få det bedre for mange mennesker med psykisk sygdom.
- Når den syge kommer i arbejde, bliver hverdagen og livet også lettere for den pårørende.
- Kun hver fjerde voksen med psykisk sygdom er i arbejde eller uddannelse.

Pris

- IPS kræver, at kommunen investerer i videreuddannelse af medarbejdere på jobcenteret. Til gengæld er det veldokumenteret, at kommunen sparer mange penge på at bruge IPS.

Fakta om beskæftigelse og IPS

Så mange med psykisk sygdom er uden job og uddannelse

- Kun hver fjerde (26 pct.) af voksne med psykisk sygdom i beskæftigelse.
- Kun halvdelen af dem, der var i arbejde, inden de blev indlagt på en psykiatrisk afdeling, er i arbejde igen et halvt år efter, at de er udskrevet.
- Blandt voksne med psykisk sygdom har godt hver tredje grundskolen som højest gennemførte uddannelse – i befolkningen generelt er det for én ud af fem.

Beskæftigelse hjælper mennesker med psykisk sygdom

- Beskæftigelse spiller en stor rolle for muligheden for at få det bedre og blive rask for mennesker med psykisk sygdom. Fx har struktur og sociale kontakt stor betydning for mange. Det er der betydelig dokumentation for.
- De fleste med psykisk sygdom vil – ligesom alle andre gerne nyde de økonomiske, identitetsmæssige og sociale fordele ved at have et arbejde og være en aktiv del af samfundet.
- Ikke alle mennesker med psykisk sygdom kan arbejde, og ikke alle skal presses til det. Det er – trods de individuelle og samfundsøkonomiske fordele ved beskæftigelse – en væsentlig pointe. Tilbuddet om IPS-forløb skal være frivilligt og tilpasses den enkeltes behov og ønsker samt tilstand, sværhedsgrad og funktionsniveau.

Sådan hjælper IPS

IPS – (Individuelt Planlagt job med Støtte) er en metode til at hjælpe mennesker med psykisk sygdom i arbejde og uddannelse. Indsatsen består af en mentor, der hjælper den syge med at finde en arbejdsplads eller uddannelse og derefter støtte den syge og sikre koordinationen på tværs af myndigheder. Blandt de centrale principper er:

- Beskæftigelsesindsatsen skal være en aktiv og sideløbende del af behandlingen og ikke vente på, at patienten er blevet rask.
- En væsentlig pointe i metoden er, at jobcentret og sygehuset har tæt kontakt.
- Selv alvorligt syge kan komme i arbejde.

Så godt virker IPS

Effekten af IPS er veldokumenteret i Danmark og internationalt.

- 60 pct. af dem, som deltager i et IPS-forløb, kommer i job eller uddannelse. Det er 30 pct. mere end i et traditionelt forløb.
- Samfundet sparer op til 72.000 kr. pr. person, som er i et IPS-forløb sammenlignet med mennesker, som får et traditionelt beskæftigelsesforløb. Det viser en dansk analyse fra 2020. Besparelsen ligger især i færre udgifter til indsatser i jobcentret, sociale indsatser og mindre brug af det psykiatriske sundhedsvæsen.

Så udbredt er IPS

- Omkring 20 kommuner er i gang med at implementere IPS-metoden. Blandt dem, som er længst fremme og har bedst resultater er København og Silkeborg.
- I Norge har 41 pct. af kommunerne taget IPS i brug.